

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК СІЛ. Ч. 189. НЬО ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, середа, 26-го вересня 1945.

No. 189. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, September 26, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: WErger 4-0237. — Тел. У. Н. Соузі: WErger 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ВИБУХ СТРАЙКІВ ПЕРЕШКОДОЮ ДЛЯ РОБІТНИЧИХ ЗАКОНОПРОЄКТІВ

У Комісії Способів і Засобів палати репрезентантів появилися голоси, щоб припинити наради над висотою і часом виплати нагороди для безробітних. Наради комісії відбувалися при замкнених дверях, а опісля появилися вісті, що члени комісії є за те, щоб загалом вбити проект підвишки оплати для безробітних тому, що робітники не хочуть працювати і виходять на страйк, маючи запевнену плату на час безробіття. Такий план був би найгострішим спротивом проти планів президента для гладкого переведення реконверсії. Вітверте голосування в комісії відбудеться негайно.

ПОШИРЕННЯ СТРАЙКОВОГО РУХУ.

За звідомленнями агенції Асошіейтед Прес число страйкарів в цілому краю досягло цифри 300,000. Найновіший страйк це страйк послугачів при елеваторах у великих будинках в Нью Йорку. Наслідком страйку десятки тисяч бюрових і фабричних наємців не можуть дістатися до роботи у південній половині міста. Число страйкарів виносить 11,000 страйк поширюється і заповідається на довгий час. — Краєва Рада Робітничих Відносин дозволила юнії автомобілевич робітників перевести голосування над страйком між наємцями в підприємстві Дженерал Моторс на 24. жовтня. Члени автомобілевої юнії, заняті в Дженерал Моторс є поділені на 96 відділів у цілому краю. Усі вони мають відповісти на питання: „Чи ви хочете перервати працю вчасі війни із за непорозуміння?“ Ця формула залишилася, не зважаючи на це, що війна вже покінчилася.

Комітет Політичної Акції Конгресу Промислових Організацій розпочав агітацію за призирання мільйонного фонду на поведення кампанії за підвишку плати на 30%. Комітет надіється подібного успіху, який він досягнув вчасі останньої передвиборчої кампанії.

Внаслідок безробіття стоїть Каліфорнія переходить кризу. Найменше мільон нових робітників приїхали сюди на час війни, а тепер вони не мають їх відіхати. Готелі у Сан Франсиско відступають свої коритари на приміщення вояків і моряків, бо колишні робітники завалили місто і позаймали готелі й мешкання. Міські парки не можуть дати приміщення на ніч усім безробітним на своїх лавках.

ОРГАНІЗУЮТЬ РЕЗЕРВОВУ АРМІЮ В АМЕРИЦІ.

Президент Труман, як начальний командант збройних сил видав зазив до всіх здемобілізованих американських вояків і моряків, щоб вони вступали до Резервового Корпусу, який має у всіх-родах зброї виносити 2 мільйони або й більше рядовиків і до пів мільйона офіцерів. Заклик видано у брошурі, в якій представлено умови для членів корпусу. Секретар маринарки Джеймс Форестал видав пояснення, що члени Резервового Корпусу будуть могли зрезигнувати із свого членства після 1. січня 1947. р., коли внесуть резигнацію до президента. — Досі здемобілізовано 905,000 вояків від дня проголошення перемоги в Європі 12. травня, а до Злучених Держав привезено 1,576,000 вояків зза моря.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ОХОРОНУ ПРОТИ АТОМОВОЇ БОМБИ.

У палаті репрезентантів поставив конгресмен Леслі С. Арендс з Іліной внесок на створення комісії науковців, щоб придумали способи охорони проти наслідків атомової бомби. Арендс запроєктував, щоб переселити великі міста і роздробити населення по цілому краю. Такі осередки, як Нью Йорк, Шікаго, Дітройт є найбільшою загрозою для людського життя на випадок війни атомовими бомбами. Як сховки для людей і промислу можуть служити підземні майни, теперішні й вигаслі.

Що зробити з атомовою бомбою?

Перед кількома днями виринуло це питання на засіданні кабінету президента Трумана і тоді появилися між ін. проект, щоб тайну виробу бомби передати Об'єднаним Державам, отже й Росії. Тому, що не прийшло до повної згоди між секретарями, президент Труман заявив, що він сам наладнає цю справу. Екзекутивний комітет Американського Товариства для Об'єднаних Держав вийшов з пропозицією, щоб для вирішення цієї справи був установлений спеціальний комітет при Організації Об'єднаних Держав, щоб зібрати на нараду ця організація. Комітет мав би бути покликаний до життя підготовчою комісією Об'єднаних Держав, яка тепер радить в Лондоні.

Америка може дати приміщення Організації Об'єднаних Держав

Совети вищофали свою опозицію проти приміщення осередку Організації Об'єднаних Держав у Злучених Державах і дали до пізнання, що вони не будуть противні, коли УНО залишиться в Злучених Державах. Початково Совети були за те, щоб осередком став Відень або Прага, а британці ще досі обстоюють за Женеву. Тепер департамент стейту клопочеться, яке місто вибрати на осідок Комісії Забезпечення Об'єднаних Держав, бо повна асамблея буде збиратися за кожним разом в іншій державі.

ПРЕЗИДЕНТ ВИСИЛАЄ ЛІТАК У ДАРІ ДЕ ГОЛОВИ

Президент Труман подарував генералови Чарлсови де Голови в Парижу люксовий літак, який коштував \$350,000. Серед дипломатів цей поступок викликав різні здогади, в якій цілі президент зробив такий дарунок.

СОВЕТСЬКИЙ АМБАСАДОР В АМЕРИЦІ ДОМАГАЄТЬСЯ СУДУ НА ГЕН. ФРАНКА

На масовім вічу, уладженім в Медисон Сквер Гарден в Нью Йорку в понеділок 24. вересня промовляв урядуючий советський амбасадор з Вашингтону Микола Новіков. Він зажадав негайного усунення від влади теперішнього диктатора Еспанії генерала Франсиско Франка і поставлення його під суд, як воєнного кримінальника за його співпрацю з Гітлером. Новіков підніс це, що Франко своєю ворожнечею проти Советів поставив себе в те саме положення, що Гітлер і Мусоліні. — Іменем еспанських політичних біженців промовляв Барлі С. Крум із Сан Франсиско. Він заявив, що втримування Франка на чолі уряду в Еспанії грозить новою війною. Голова Лейбор Парті Гарольд Ласкі говорив по радіо з Лондону, домагаючися зрівняння дипломатичних взаємин із ген. Франком.

ПРЕЗИДЕНТ ОПРИЛУДНИВ ПОВНОВАСТІ ДЛЯ МЕКАРТУРА В ЯПОЇЇ

Зогляду на гостру критику, яка появилася в газетах на доведінку ген. МекАртура як військового адміністратора Японії, президент Труман оприлюднив засади, якими ген. МекАртур має руководитися в адміністрації краєм. Це починається до успокоєння умів, бо МекАртурови закидали надто лагідне поступування супроти японців.

У конгресі появилися голоси, що закиди проти ген. МекАртура мали на цілі усунути його від адміністрації Японії і заступити ним іншим.

Москва далі настоює, щоби силою відставляти біженців до Советів

Усі вісті, які надходять з Лондону, де ще далі радять міністри заграничних справ п'яток потуг, вказують на те, що найбільший клопіт справляють Совети, виставляючи щораз нові домагання. Між ними домаганнями є і давні, що спрямоване в бік тих, що їх советський уряд вважає за своїх горожан, а які знаходяться на німецькій території, що є під британською та американською владою, і не хочуть добровільно вертати у Совети. Між іншим доносять, що Совети постарять давні обвинувачення, які зробив весною советський генерал Голіков, що є головою советської репатріації. Голіков обвинувачував тоді британців, що вони переховують советських горожан і їх не видають советським репатріаційним комісарам. На тому пункті — як виходилоб з донесень американських кореспондентів — мало прийти до певного порозуміння і це є, як вони кажуть, одиноким порозумінням щодо тих усіх справ, над якими радять. Те порозуміння, як треба розуміти, є нічим іншим, а тільки уступством збоку Британії

УЖЕ ВИРАЗНО ГОВОРЯТЬ ПРО „СХІД“ І „ЗАХІД“ В ЕВРОПІ

З того, що діється при мирових переговорах у Лондоні, вносять, що Європа ділиться тепер на два бльоки: східний і західний. Навіть ідуть так далеко, що кажуть, що властиво треба тепер так ділити політично цілий світ. Якщо так далі піде, то стане очевидним, що в Європі мусить заіснувати „східний блок“ під проводом Росії, та „західний блок“ під проводом Злучених Держав та Британії. До того останнього бльоку треба ще долучити Францію. Вячеслав Молотов, советський комісар заграничних справ, голосно протестує проти творення західного бльоку, який, як він каже, має за ціль ослабити східний блок. Він теж є проти того, щоб Китай та Франція мали слово в таких справах, що відносяться до Румунії, Болгарії чи Угорщини. Каже, що вони не заключували з тими державами завішення зброї, то й не мають що говорити.

ЖІНКА ПРО СТРАШНИЙ НІМЕЦЬКИЙ ТЕРОР В ОСВЕНЦИМІ

Софія Літвінска, польська жидівка, свідчила цілий ранок як очевидець про те, що діялось в німецькій концентраційній таборі в Освенцимі і Бельзені. Це було перед британським судом на розправі проти 45 німецьких злочинців, мужчин і жінок, що були заняті в тім таборі й мучили та мордували нещасні жертви. Літвінска вказувала на поодиноких злочинців, що сиділи на лаві обвинувачених. Згадувала про знущання над жінками, як їх нагих уставляли тисячами у ряди на саме Різдво, а потім відставляли до смертних камер, де їх тріали газами. Казала, що згинув її чоловік, що був польським офіцером, та ціла її родина. Описувала дуже драматично розпуку та страшні крики тих, що дусились від газу.

В ЧІЛІ ТЕЖ СТРАЙКУЮТЬ! — Повнів страйків заливає не тільки наш край, але й інші краї. Сцена, яку бачимо на картині, це частина з 3,000 банкових урядовців в Сантьяго, що вийшли на страйк і домагаються підвишки платні. Ті, що їх бачимо, це пікетчики, що пікетують один з банків.

ДАЛЬШЕ ЗАГОСТРЕННЯ АЛІАНТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ В ЯПОЇЇ

Нові розпорядки ген. Доглеса МекАртура в справі обмеження японської заграничної торгівлі, обороту золотом, сріблом та брилянтами, а теж знесення усіх привилеїв для урядом контролюваної преси, є далішим кроком в опануванні цілого життя Японії для переведення певних змін, намічених Потсдамською Деклярацією. Заборонено всякий експорт та та імпорт, очевидно, як нема дозволу аліантської команди. Далі позбавлено відому японську пресову агенцію Домей її дотеперішних привилеїв. Це вона передавала головні вісті і через неї уряд подавав до відомо японського народу те, що вважав вказаним. Пресу звільнено від усіх урядових впливів, так, що вона матиме доступ до всіх світових новинарських джерел.

ЗАБОРОНЕНО СТУДІЇ НАД АТОМОВОЮ БОМБОЮ.

Аліантським приказом заборонено в Японії дослідити над атомовою бомбою, як і над уранієм. Теж приказано предложити спис усіх лабораторій, що займалися подібними дослідями. Не вільно тепер досліджувати теж і наслідків вибухової атомової бомби.

ЦІСАР ВІДВІДАЄ МЕКАРТУРА.

Стверджено, що вже пороблено збоку цісарської канцелярії всі потрібні формальности, спрямовані до того, щоб Гірогіто міг зложити візиту ген. МекАртурови, начальному командантові аліантських окупаційних сил, якого приказам він мусить повинуватись. Це буде — в японському розумінню — щось надзвичайне, бо досі не бувало, щоб японський цісар складав на своїй землі візиту другому правителю, а таким являється ген. МекАртур.

ІНТЕРВ'Ю З ГІРОГІТОМ.

Кореспондент часопису „Нью Йорк Таймс“, Френк Л. Клакгон, оповідає свої враження про перше інтерв'ю, яке дав японський цісар Гірогіто чужинцеві-кому кореспондентови. Він каже, що це інтерв'ю відбулось в дуже простий спосіб, без ніяких церемоній, що було великим контрастом до того, як відносились до цісара японці, що їх завважував, а які за кожним разом схилялись до пояса, як тільки наближались до Гірогіта. Та важне те, що було предметом розмови. Гірогіто мав готові відповіді на предложені попередні запити. Він сказав, що ген. Тожо переступив повновасти при виповідженню війни, яке мало наступити в приписаний спосіб. Це означає, що не мало бути підступного нападу на Перл Гарбор. Гірогіто був трохи нервовим. Був вбраний звичайно, так як вбираються в Америці, з тим, що одяг був чорний. Він заявився, щоби Японія остала монархією, але на взір британської, конституційної монархії. Казав, що є певним, що японський нарід переведе відповідні зміни, закине всякі думки про війну і так ввійде в коло миролюбних народів. Теж казав, що не вірить, щоб можна було вдержувати мир багнетами чи іншою зброєю. Проблема миру, казав далі, лежить у злагоді між переможцями і переможеними. І то в такій, що не буде потреби більше хапатись за зброю. Заявився проти війни як способу поладати міжнародних спірних проблемів.

НЕ АБДИКУЄ!

Часописи рознесли вісті, що японський цісар хоче уступити з трону і тим виратувати себе від евентуальної відповідальности як „воєнного злочинця“. Маркі Кідо, один з найближчих дорадників Гірогіта, каже, що це неправда. Він теж твердить, що воєнна кліка заставила Гірогіта підписати виповідження війни.

ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ВОЯКІВ.

Соціалістична партія в Італії виступала проти польського війська, що є в Італії, закидаючи йому, що воно вживає зброї проти „лівих“, а тим самим є спричинником того, що змало число соціалістів і комуністів в провінціях над Адрицьким морем. Таке стверджує італійський уряд і домагається від аліантської команди, щоби це було здержане, та команда відповіла, що польські вояки є вправді проти комуністів, але поводити їх коректно.

АМЕРИКАНЦІ ПІДОВЧИЛИ

Китайське підпілля завдало японцям великої шкоди і втрати в 12,000 вояках. Це те підпілля, що було зорганізоване американцями з поручення Офісу Стретіджік Сервісес у Вашингтоні.

ВІДДАЮТЬ ЧУЖИНЦЯМ.

Китайський уряд віддає американським та британським компаніям підприємства публічної ужитковості. Це головне телефонічні та газові підприємства, що вартують біля \$100,000,000, а були побудовані за американські та британські гроші.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ, чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарплати, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

ПЕРІОДИКАТА.		SUBSCRIPTION RATES:	
Почасово число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

НЕ БУДЕ ПОСОЛЬСТВА У Р. С. Р.

Вашингтонські новини звідомляють, що американський уряд заявився проти того, щоб обмінюватися з Українською Р. С. Р. посольствами. Значить, що не буде американського посольства в Києві, а українського в Вашингтоні.

Причина: советська амбасада в Вашингтоні є вистарчалюю, щоби полагоджувати всі справи, що відносяться до України. Те саме, очевидно, може виконати американська амбасада в Москві, маючи там до діла з советським центральним урядом.

Не входить в те, чи це рішення остаточне, чи може тимчасове; чи воно слушне, чи ні, беручи справу з чисто американського інтересу. Замало знаємо про аргументи, що заважали на рішенні уряду, щоб говорити про це ширше. Тому обмежимося тільки до загальних помічень.

Як би не було, а це таки певне, що колиб наш уряд був дав згоду на отворення посольства для України, то це булоб здобутком для України та для українського народу в подібній мірі, як є здобутком те, що Обеднані Держави в Сан Франсиско допустили до себе теж і Україну як державу. Тим хочемо зазначити, що й таке посольство не мінало б нікому справжнього положення України у Совегах, зокрема її недолі й повної залежності від Москви. Та таке було й вчасі прийняття України до Обеднаних Держав, а проте всі ми визнали, що це є здобуток.

Певно одно можна ствердити, через що в Вашингтоні не буде українського посольства, ні американського в Києві. І то в часі, коли британські домінії мають свої посольства, а вони теж у „спіліці“, як от Україна у „советській спіліці“. Тільки, що Україна куди численніша населенням і важна своїм положенням, хочби через Чорне Море, що тепер відграє таку важну роль у міжнародній політиці через посягання Москви по Дарданелі й Середземне Море, в яке, як кажеться, вливається Чорне море. Отже не буде посольства, бо Україна не є самостійна. Правда, теж і в Сан Франсиско знали, що Україна не є такою самостійною державою, як от Канада, що є теж у „спіліці“, але з вищих інтересів допустили Україну до Обеднаних Держав. Та тепер, на чисто вашингтонському ґрунті, можна вже урядови сказати цілком просто, що шкода труду і грошевих витрат на посольства, з яких ніякої користі не буде, бо вони репрезентують уряди, які не мають ніякої самостійної думки і нічого самі не зможуть зробити крім того, що їм скаже і поручить Москва. В таких обставинах вистарчає московська амбасада, чи там советська. Таке, мабуть, є вашингтонське розумовання. Отже це не Український український народови відмовлено посольства! Це відмовлено дипломатичного представництва тій Україні, якій диктує Москва. Тому це не є удар в Україну, але в Москву, що то хоче отворити посольства для України і Білорусі для свого скріплення, а не на те, щоб уряди України чи Білорусі могли вести свою власну заграничну політику, відповідаючи інтересам їхніх країв та народів.

Що може вратувати мир у світі?

Це питання запитує тепер уми філософів і проповідників. Воно вже стало таким актуальним з огляду на повсюдні події, що про нього говорять стрічні на прилюдних і приватних місцях. Інтересне, що люди назагал думають, що людство зможе вратуватися поворотом до релігійного життя.

Візьмим для прикладу, тему проповіді з останньої неділі в ньюйоркських церквах. Майже всі вони обертаються довкола привернення миру на підставі християнських засад.

Осьтак д-р Вільям Ворд Айер з Калварі Батист Чорч у Нью Йорку прихотує до висновку, що філософія апостола Павла не була ніколи більшою на часі, як саме тепер. Айер наводить оці слова св. Павла: Хто наставлений до дбання про тіло, цей наставився до смерті; а хто займається духовними справами, той змагає до життя і до миру. На підставі цих слів провідник твердить, що „людина може збудувати майже все, що лише людський ум придумає, але ум мусить бути під впливом духовного життя. В такому настрою будучність людства залежить від відродження людського ума“.

Що таке проповідують християнські проповідники, це саморозуміє. Але ось знаний жидівський письменник Шолем Аш, який, прибувши з Польщі, вже вставив в Америці кількома творами, написав недавно твір: „Одна доля: Послання до християнства“. Літературний критик газети Нью Йорк Таймс, Орвіл Прескотт, переповідаючи зміст книжки Шолема Аша, згадує, що хоч Аш говорить за себе самого, то його думки сягають поза нього самого, бо вони обіймають жидівський загаль. Інтересне в книжці те, що Аш апелює до християнських народів, щоб вони рятували жидівську націю. Він переконаний, що жидівство і християнство себе взаємно доповнюють і мають етичні підстави спасти весь світ. Ненависть це твір антихриста — твердить Аш. Якраз ненависть розедрало людей і пхає їх до божевілля. Ненависть це недуга, яку треба вилікувати через оживлення релігійного життя. „Ми мусимо спільно помагати один одному, щоб віднайти дорогу до Бога“ — заявляє жидівський письменник.

Коли згадуємо про апеля Аша до християнського світу, варт проглянути, якими силами цей світ розпоряджає в Злучених Державах. На це находимо відповідь у календарі д-ра Бенсона Я. Лендеса, а під заголовком „Грбук оф Амерікен Чорчес ин 1945“. Там подана статистика віроісповідань в Злучених Державах на підставі церковної

приналежності. У ній находимо такі цифри: католики виказують число своїх вірних на 23,419,701; методисти 8,046,129; Південна Батистська Конвенція 5,667,926; Краєва Батистська Конвенція 4,021,618; Батистська Конвенція Америки 2,352,339; Пресвітерська Церква в З. Д. А. 2,040,399; Злучена Лютеранська Церква Америки 1,690,399; Ученики Христа 1,672,354; Північна Батистська Конвенція 1,555,354; Євангелістський Лютеранський Синод з Мизурі, Огайо й інших стейтв 1,356,655; Конгрегаційні Християни 1,075,401. Не вчислені в календарі віроісповідання, які поодинокі мають менше ніж 1,000,000 вірних. Цей звіт опертий на урядових виказах згаданих релігійних організацій,

Микола Чубатий.

УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ЗБІГЦІ

II.
Здогдані ялські постанови в світлі священного права азилу.

Немає ніякого сумніву, що міжнародним звичаєм цивілізованих націй тим людям, що є переслідувані за свої політичні переконання, належить священне право азилу, яке Америка все так пильно зберігала. Тому й окупаційні влади Америки та Британії нашілися в незвичайній ситуації. З одного боку міжнародний терор „Сталіна, з другого боку основні англо-саксонської цивілізації. Серед того велику роль грала неопіформованість військово-адміністративних органів про йде властиво тут йде. Чому саме громадяни советської держави не хочуть вертати до своєї батьківщини, коли кожен американець та британець правдоподібно злетів би на рідну землю? Додаймо ще до того майже стопроцентове незнання англійської мови серед політичних збігців, бо на сід від Рену знання англійської мови навіть серед високих інтелектуалів є рідке. Так само як не знання словянських та інших мов збоку американських та британських військово-адміністративних органів є майже загальне.

Незорієнтованість американських та британських адміністраторів доводила до трагічних сцен, подібних до події в Форт Дікс в Америці. На терені окупованої Німеччини було так-ких випадків багато, тимбільше, що на території зайнятих американцями та британцями допустили советських офіцерів та агентів НКВД, які розпалошались до неможливості та виконувати стали насилья над людьми. Вони поривали людей на троки та вивозили до таборів та насилья ладували

яких є 256. Вони мають 253,762 місцевих церковних храмів у Злучених Державах, а разом число вірних вносить 72,492,669 душ. У порівнянні з станом перед 2 літ є це зріст на 3,991,483 душ.

Беручи ці цифри під розвагу, треба завважити, що це сфавді імпонуюче число, але воно обіймає лише 52 відсотки населення. Значить друга, хоч менша половина, не записала себе до ніякої церкви. Та колиб тільки половина стала активною до праці для привернення миру в Америці, а з тим і в цілому світі, вона малаб подавляючий вплив на діяльність і наставлення всіх інших груп. Йде лише про те, щоб злучити цей рух замирення під одним спільним проводом і „відродити ум людей“, як це підкреслює д-р Вард Айер. А тоді світовий мир був би запевнений на догі часи.

людей на трики та вивозили у невідоме. Правда скоро зорієнтувалися американська окупаційна влада та відповідальний за все генерал Айзенгавер заявив, що проти волі нікого Совегах видавати не будуть. Однак ще й по тім діялися події насилья над людьми. Оригінальні листи від європейських збігців є в нашому посіданні. Причин треба шукаати мабуть в советофільських настроях деяких „фелотравлерів“ в мундурах, що такі допускати советських агентів до таборів та дозволяли людей ночами вивозити на советську сторону.

Прикладом отупіння публічної опінії на такі події є те, що навіть деякі сенатори, інтервеновані в цій справі, прямо заявляли, що советські громадяни мусять бути видавані в руки советських органів навіть всупереч їх волі, бо мовляв, така є постава конференції в Ялті. А прецінь постанови конференції в Ялті не є ніяким трактатом в розумінню права, бо всі міжнародні трактати Америки мусять дістати санкцію сенату.

Були це розмови представників трьох держав на теми, що інтересують три держави-учасниці конференції, а теж обіцянки по таким засадам поступати на майбутній мировий конференції, чи при заключуванню майбутнього трактату мирового. Тепер так є, що ті обіцянки Совеги часто розуміють інакше як їх розуміє американський уряд.

Советська інтерпретація справи звороту советських громадян це інтерпретація Совегів. Вона стає просто скандалом нашої цивілізації. І тому Америка не може йти назустріч таким домаганням. А якщо є випадки насилья над політичними емігрантами зі Сове-

гів в Європі, то їх треба трактувати як звичайні одиничні надужиття. З ними треба всім безцеремонно боротися в ім'я доброї слави Америки.

Окреме положення збігців зі Західної України.

Своє розуміння ялських постанов старалися більшовики без розтягнуті на всіх збігців з території, що вони її влучили до Советського Союзу. Отже також на збігців зі Західної України, Білоруси та з балтійських держав. Однак ще до цієї категорії збігців стрінулися більшовики відразу з рішучим опором західних аліантів і нині прийняли засаду, що проти волі тих громадян не будуть їх відсилати до Совегів. Що й до західних українців спершу стосувався подібні методи; це правда, однак нині прийняту засаду назовні й більшовики респектують.

Всеж таки листи, які приходять з Європи, доносять про смертельний страх, в якому живе і ця категорія українських збігців. Відокремлені факти насилья прямо відбирають їм віру в якунебудь справедливість на світі.

Найбільше збігців зі Західної України зосередилося на території Баварії та Австрії. Кілька тижнів тому були донесення, що вони зорганізували поміж собою допомогові комітети, однак окупаційна американська влада з невідомих нині причин, ці комітети порозвазувала. Духовно-релігійна опіка над ними зорганізована збоку Ватикану в той спосіб, що Апостольським Візитатором для них став о. Войковський, як заступник постійного візитатора українців в Німеччині, о. д-р Вергуна, який лишився в Берліні.

Поза Німеччиною поважне число політичних збігців нашлося в Італії, де головний контингент „творить“ кілька тисяч українська Ізобавлена Армія, яка ще перед заволянням Німеччини силою перебіла через німецькі лінії та зложила зброю в руки американців. Менше число українських політичних збігців опинилося в Франції, де допомогову акцію веде парох українсько-католицької парохії в Парижі о. мітрат Перідон. Подібною допомоговою акцією на терені Бельгії веде комітет під проводом гом. Миколи Граба в Брукселі. Ще менше українських політичних збігців опинилося в Швейцарії, Швеції та Норвегії.

Ватикан та українські політичні збігці.

З боєм слід ствердити цю проблему кількамільоновою маси політичних збігців в Європі вся велика преса майже постійно промовчує так, немов цієї проблеми взагалі немає. Ще найбільше зрозуміння потреби цієї гуманітарної акції

показав Ватикан. Папа Пій XII звернувся офіційно в справі тих людей до урядів Америки, Англії та Франції з проханнями не видавати їх в руки більшовиків всупереч їх волі. Відповіла досі одинока Франція, заявляючи, що не думає видавати українських політичних збігців без огляду хто домагався їх видачі.

Про відповідь двох інших держав преса не доносила. Рівночасно Ватикан призначив Преосв. Івана Бучка спеціальним опікуном над українськими збігцями в Італії.

Матеріальне положення українських політичних збігців в Європі зрештою не надто гірше від положення цілої збужої Європи. Передовсім є катастрофальний брак одягу та брак поживи. Опіку над тимчасовим утриманням сотень тисяч збігців переняла міжальїантська організація УНРРА, однак поміч несе вона тільки тим, що живуть по окремих таборах для збігців. По донесенням з Європи харчування в тих таборах цілком можливе та куди ліпше від харчування тих збігців, що живуть по приватних домах. Ці останні дістають тільки такий прихід поживи, який дістає німецьке населення, отже далеко нижчий.

Всеж таки багато збігців воліть жити по приватних помешканнях в переконанні, що в приватних помешканнях безпечніше від нічних наїздів советських агентів. В недовіді однак мають всіх збігців перенести на спільне життя по таборах. Останні вістки з Європи говорять, що советським агентам вже заборонили вступ до тих таборів на терені американської окупації.

Чи і скільки ще збігців живе незареєстрованих годі знати. Можна однак припускати, що супроти непевної ситуації збігців та небезпеки з боку советських агентів, такі ще й інші поважні частини знаходяться по селах.

Кілька тижнів тому відбулися засідання Головної Ради міжальїантської установи УНР-Р-и в Лондоні. Там всупереч бажанням Совегів та їх сателітів утримання політичних збігців в західній Європі продовжили ще на рік року. Що буде далше, годі передбачити. До того часу покінчиться вже відтранспортування головної маси війська з Європи і західні аліанти мусять поважно застановитися над справою постійного розселення тих сотень тисяч жертв нового червоного порядку в Європі. (Кінець).

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛОБ ПЕВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

82)

(Всі права застережені)

— Інші організації кажуть те саме. Чейже вони також українські і очолюються українцями. Не можна їм також відмовити, що й вони бажать українцям добра, болюють за неволю українства на рідних землях, шукають якогось порятунку. Ні ваша, ніяка інша українська організація України не визволить, як що не визволиться український нарід на українських землях. З американського континенту українці можуть українцям на рідних землях тільки помагати. Не без того, щоб при нагоді не вставитися за своїх братів перед тутешніми урядами. Подумайте самі, як можна при-

писувати собі репрезентацію когось, з ким звязки аж надто ограничені, чи говорити про якусь вільну працю народу, віддаленого на п'ять тисяч миль? — Ви сієте серед людей недовіра — гримнув референт. — Милитесь, добродію. Від зясування нашого становища і можливостей тут, до сіяння недовіри занадто ще далеко. По могому, не річ сказати, що ось ми, чи наша організація зробити те й те. Річ доконати, й загалом подати до відома, що доконано. А критичне ставлення до організації чи організаційної праці декого, хоч би й такого Томи невірною,

як я, наприклад, організаціям лише допоможе. Кожна організація має свої добрі сторони й злі. Так чомуж тих злих сторін не критикувати?

— Але ви критикуєте лише нас.

— Знов милитесь. Ось, наприклад: Довелося мені недавно говорити з нашими скрайніми правими. Своїм кандидатом на голову майбутньої Української Держави у його приватну власність вони збиралися віддати половину всіх українських земель. Я заперечив. Раз віддати йому і його нащадкам половину землі, так єж інші українські шляхетські родини. Вони також допомогатимуться повернення своїх колишніх земель. Що з ними, мовляв, зробите? На це один провідник неодумано і ляпнув: — Всім іншим, хто землі доходить, давати по п'ятьдесят буків, чи шомполів... Знаєте, що я йому відповів?

— Ну? — перепитав зацікавлений сусід господаря.

— Сказав, — Безхатний продовжував, — що я, мовляв, хоча й не належу до вашої партії, та коли ваш кандидат оправді став би головою Української Держави, так мое слово у нього матиме всебічне значіння, чим ваше. І я вже якось то приспособлю, щоб по п'ятьдесят буків відчислити кожному з вас наперед. Тоді вже, ви, пізнавши як буки смакують, інших битимете. Земля українська має належати українському селянству. Хтож її доходить, знов привертати систему, де один не матиме й десятини, а другий тисячі й десятки тисяч десятин — кожний такий дістане кулю.

— Легко давати щось, чого самі не маємо, — сказав господар.

— Інша справа, коли говорити хтось, що землі не мав, а зовсім інша, коли той, що так говорить, готовий поступитися землею своїх батьків і ді-

дів, — Безхатний відповів виминаючи.

— Ви ніби мали землю? — суворо запитав референт.

— Не мав, бо ще малий зовсім був. Мали батьки.

— Ну, так ви наші! — видав референт осуд. — Дивуюся я, чому ви не в нашій організації?

— Може й ваш, але не зовсім. Кожній нашій національній організації у всякому добром почині я поможу по своїм силам і вміню. Але в партійному ярликові я не нуждаюся. Хочу мати отверті очі і ясний погляд на все наше національне життя. Партійний ярлик той кругозор звужує до ярмак одної організації.

— Ну, так вас зничать — пробубнів референт.

— Ніхто мене не зничить — Безхатний заперечив. — Морально не зничать, бо я чистий. Матеріально не зничать, бо ж я бідака, маетків ні хати не маю. А фізично не зничать — бож душогубів чекає стрі-

ка на шню. Думаю, що краще нищити ворогів нашого народу, а не інакше думаючих українців.

Поговорили ще трохи, але без успіху. Референт поскладав свої папери й вийшов ні з ким не прощаючися. Справа відчиту Безхатного так і завила в повітрі. Господар хати й сусід заклопотано чухали потилиці. Безхатний їх заспокоїв:

— Моїми промовами не клопочіться. Кажу, вам щиро, що за ними я зовсім не вганяюся, — говорив виминаючи. — Хочте людини говорити — нехай говорять. Піді і я послушаю. Людина надто він цікава, певно не одне цікаве й скаже людям.

— Дивує мене, чого ті наші партії аж так задрісні? Не дозволяють нікому сторонньому до людей слова промовити, — говорив сусід. — Тай референтів своїх зовсім не добирають. Посилають першого ліпшого з краю члена.

— А з чогож їх вибирати? Думаєте добрі промовці в боті валються? Де їх взяти? — казав господар.

— Може й добрі знайшлися — сусід докинув. — Так от в чому заковика: по наших організаційних установах все свої люди. Сама рідня, або товаришини, що з малих літ. Чужої людини, хой би вона була розумна наче Соломон, не допустять.

(Дальше буде).

ЖАРТИ

Шляхотська кров.

Пана графа вкусила блоха. Пан граф вибирається на дові тої блохи. Вікниці пошастало йому зловити блоху. Бере її зручно кінецьми пальців і викидає її через вікно. — Чому її не вбеш? — питає графяня. — Викинуто! — відповідає граф з гідністю. — В її жилах пливе моя кров!

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1945 РОКУ

НОВІ ЧЛЕНИ:

1. Цап Салій, Космос Реймонд С., Якович Любов А., Ванцо Розмарія, Ванцо Данило.
В. 2. Гребончик Марія.
В. 7. Присяжна Катерина, Шидляцька Олена, Нова Вілла, Гладий Марта, Рош Флоренція, Конрадів Іван мол., Капітула Анна, Ковальчук Катерина, Кріль Іван В.
В. 10. Праскевич Марія.
В. 17. Шур Франко.
В. 31. Стак Олена.
В. 36. Сорхотій Олена.
В. 44. Любоняцька Олена, Шелак Марія, Гаушак Роман.
В. 55. Лось Антін.
В. 56. Когут Віра Люба.
В. 63. Заболоцький Досик.
В. 66. Бродський Мірослав.
В. 67. Бродський Мірослав.
В. 71. Паз Марія.
В. 78. Вавраш Ванда, Валінська Флоренція.
В. 81. Семенов Олена.
В. 91. Олександр Олена.
В. 94. Духовська Олена, Груден Марія, Драфта Олена, Колоніцька Марія.
В. 97. Мельничук Анна.
В. 98. Петровський Андрій.
В. 112. Литвак Юрій.
В. 116. Кароль Галицька.
В. 117. Чудаків Емілія.
В. 120. Пузик Олена, Рефт Олена.
В. 123. Козуб Агнеса.
В. 126. Бутекоф Дорота, Кривницька Андія.
В. 127. Винничук Василь.
В. 130. Бригдлер Роман.
В. 136. Скрабур Доріанна.
В. 137. Загоройко Катерина.
В. 145. Лаврук Володимир, Процько Антін.
В. 146. Ангел Михайло.
В. 147. Процак Григорій.
В. 150. О. Скородиский Михайло.
В. 156. Федорович Марія.
В. 157. Федак Іванна.
В. 158. Шпигот Василь.
В. 161. Завіський Василь.
В. 167. Федчук Магдалена, Федчук Маргарета.
В. 173. Фігур Анна.
В. 178. Куган Олена, Байко Михайло.
В. 180. Полівка Алісія Джейна.
В. 204. Волінець Анна, Бабія Іван.
В. 206. Лісія Іван, Виспянський Стан.
В. 219. Шугала Іван.
В. 223. Кузьмиска Анна.
В. 230. Чубин Андрій, Котик Марія, Пристах Стефан Р.
В. 232. Репка Рудольф Р.
В. 235. Муляр Михайло.
В. 247. Сенчин Василь, Сенчин Олена, Махник Василь мол.
В. 265. Гозела Юлія, Самець Марія.
В. 270. Мегонич Петро, Турчинський Володимир, Барон Ксеня.
В. 280. Куцій Богдан, Куцій Магдалена.
В. 286. Шимон Стефан.
В. 292. Павшак Анджеліна, Бойко Роман.
В. 296. Собік Василь М., Гарачмак Вілла А., Беднарчук Наталія, Беднарчук Марія, Коваль Цецеля.
В. 305. Бродський Юрій Л., Гентош Іосиф.
В. 316. Олійник Евард.
В. 320. Захарчук Зоя М.
В. 329. Лестик Олена, Гавриляк Петро.
В. 334. Левішній Ярослав.
В. 335. Кухарська Анна, Петрушак Віктор, Жибак Михайло.
В. 341. Стус Анна, Стус Ілія, Кісіль Іван, Кісіль Василь, Дашук Дмитро.
В. 344. Мотика Марія.
В. 348. Шульц Олена.
В. 351. Профета Олена.
В. 357. Чарномаз Зоя, Твардів Анна, Ярська Антоніна, Скрут Семен, Чарномаз Павло, Чарномаз Марія О.
В. 361. Тихоліз Ева, Юрко Юрій, Качур Елизавета.
В. 362. Трушак Іосиф С.
В. 364. Срацька Олена.
В. 365. Чуповська Анна, Чуповський Іван.
В. 369. Олександр Петро.
В. 384. Кілик Анна Неда.
В. 386. Сич Катерина, Гауза Марія, Гузований Григорій, Сич Анна.
В. 388. Гашак Василь, Гашак Марія.
В. 413. Кромаль Петро П.
В. 414. Бафта Магдалена, Надзюга Іосифа.
В. 426. Лий Дмитро.
В. 429. Кашуба Гелія М.
В. 432. Кравц Катерина, Кравц Юлія, Недошито Діанна, Зінчук Михайло, Добко Анна, Білик Марія, Ковальчук Анастасія, Мороз Павліна, Осташевська Катерина, Осташевський Михайло.
В. 439. Андрух Василь, Ганцарюк Євген Т.
В. 458. Подхольська Люба А.
В. 462. Матковська Катерина.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 42. Коваль Теодор, Коваль Марія.
В. 72. Федан Григорій, Манюк Наталія, Федан Андрій, Манюк Михайло, Зарко Антін.
В. 84. Репко Михайло.
В. 90. Данів Іван Ігнатій.
В. 94. Колоніцький Іосиф.
В. 133. Губа Володимир.
В. 167. Федчук Іван.
В. 200. Парпан Роман.
В. 256. Скорьська Олена М.
В. 304. Слабак Стефан.
В. 319. Клап Петро, Клап Олена.
В. 365. Горват Марія, Шибірська Антоніна, Шибірський Іван, Горват Тетя.
В. 427. Темніш Анна.
В. 432. Романішин Григорій.
В. 445. Клім Стефан.
В. 458. Гусак Анна, Гусак Василь.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 42. Мельничук Євген, Мельничук Василь.
В. 74. Мусійчук Марія.
В. 102. Готра Стефан.
В. 105. Владика Михайло.
В. 113. Годчак Антін.
В. 197. Кондрин Григорій.
В. 204. Волошук Варвара.
В. 230. Мохнацька Олена, Мохнацький Михайло.
В. 251. Гавриляк Володимир.
В. 256. Шпур Олена.
В. 288. Когут Беріа, Когут Володимир.
В. 294. Дублянська Анна, Дублянська Олена.
В. 325. Гинда Дмитро.
В. 427. Пласконіс Олена.
В. 432. Савицький Богдан, Колісник Євгенія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 221. Оленець Андрій.
В. 325. Записючка Вікторія, Маєвський Іосиф.
ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНИ:
В. 1. Черненко Олена.
В. 9. Кормаш Володимир, Кормаш Іосиф, Кормаш Текла, Ковальчук Лука.
В. 40. Теч Теодора, Галицька Аня, Теч Анна.
В. 94. Кілик Пера.
В. 145. Ордияк Іосифа.
В. 149. Дорук Іван мол.
В. 161. Гречун Ева.
В. 221. Білик Михайло.
В. 277. Стефанія Юлія.
В. 296. Волошнович Григорій.
В. 304. Попелюк Андрій, Яремко Михайло, Губак Андрій.
В. 319. Колотило Михайло.
В. 388. Лашек Олена.
В. 429. Подольок Анна.
В. 432. Пашко Олена.
В. 441. Касинський Антін.
В. 445. Коваль Марія, Мисик Анна, Бойчук Володимир.
В. 464. Полос Володимир, Полос Олена, Полос Анна.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:
В. 7. Петрушак Іван.
В. 99. Шпур Олена.
В. 204. Гинда Дмитро.
В. 225. Кондрин Григорій.
В. 238. Чугарин Вілла.
В. 275. Гумицька Анна, Гумицький Іван.
В. 296. Дублянська Анна, Дублянська Олена.
В. 303. Годчак Антін.
В. 325. Волошук Варвара.
В. 358. Юнг Евеліна Лорета, Яким Іван, Бучин Марія, Бучин Іван, Попель Берніса, Попель Стефан, Сорочак Еленора.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС:
В. 221. Оленець Андрій.
В. 325. Записючка Вікторія, Маєвський Іосиф.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:
В. 7. Мойсей Марія.
В. 147. Онушанчик Олена.
ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:
В. 294. Дублянська Анна, Дублянська Олена.
ЧЛЕНИ ВІДІШЛИ З ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:
В. 9. Наратко Іван.
В. 39. Старіска Лора А.
В. 133. Скубик Михайло Е.
В. 147. Процак Анна.
В. 155. Кавчарик Марія.
В. 180. Тимончук Марія Б.
В. 223. Кузьмиска Анна.
В. 305. Рашук Стефан.
В. 351. Степан Марта М.
В. 439. Кузьмиский Михайло.
ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:
В. 2. Гамбаль Семен.
В. 5. Лиз Михайло.
В. 28. Фірман Роман.
В. 63. Дарко Микола.
В. 76. Бурда Теодор.
В. 78. Паламар Олександр.
В. 83. Іваненко Олександр.
В. 97. Гнат Петро.
В. 98. Соловський Стефан.
В. 125. Федун Меланія.
В. 133. Галушка Костя.
В. 147. Лобас Іван.
В. 161. Ланюк Іван.
В. 173. Шерба Вероніка.
В. 194. Греськів Михайло.
В. 239. Лиховід Анна.
В. 251. Мельничук Катерина.
В. 255. Мельничук Михайло.
В. 285. Кулера Олена.
В. 303. Бурк Катерина.
В. 324. Туркот Михайло.
В. 390. Мауцька Франко.
ЗІСТАВЛЕННЯ:
З початком серпня 1945 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 33,680
В місяці серпня 1945 р. прийнято нових 152
В місяці серпня 1945 р. прийнято до нового роду об'єднань 29
В місяці серпня 1945 р. прийнято до переступних листів 20
В місяці серпня 1945 р. прийнято до інших клас об'єднань 3
В місяці серпня 1945 р. прийнято до старого роду об'єднань 22
Разом 33,884
В місяці серпня 1945 р. суспендовано 34
В місяці серпня 1945 р. відійшли з переступних листів 18
В місяці серпня 1945 р. відійшли до інших клас об'єднань 3
В місяці серпня 1945 р. відійшли до нового роду об'єднань 10
В місяці серпня 1945 р. відійшли до переступних листів 2
В місяці серпня 1945 р. відійшли на виплатне забезпечення 2
В місяці серпня 1945 р. померли 22
З кінем місяця серпня 1945 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів 33,793
ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛАСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:
СТАРИЙ РІД:
В класі А. на \$ 250 5
В класі АА. на \$ 500 91
В класі В. на \$ 750 16
В класі С. на \$ 1000 185
В класі ВВ. на \$ 1500 6
В класі СС. на \$ 2000 2
НОВІ РОДИ:
Обезпечення платне по смерті з виходами до 70 року життя
В класі О. 500 на \$ 500 471
В класі О-1000 на \$ 1000 325
В класі О-1500 на \$ 1500 4
В класі О-2000 на \$ 2000 2
Обезпечення платне по смерті з виходами протягом 20 літ.
В класі Р. 500 на \$ 500 4,516
В класі Р-1000 на \$ 1000 2,763
В класі Р-1500 на \$ 1500 25
В класі Р-2000 на \$ 2000 21
В класі Р-2500 на \$ 2500 2
В класі Р-3000 на \$ 3000 3

Обезпечення платне за життя з виходами протягом 20 літ. (Ендамент).

В класі Е. 500 на \$ 500	3,051
В класі Е-1000 на \$ 1000	1,249
В класі Е-1500 на \$ 1500	24
В класі Е-2000 на \$ 2000	16
В класі Е-3000 на \$ 3000	3
Разом	33,793

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Ровіто Іван Іосиф, Воргач Юлія, Воргач Дорота, Ровіт Іванна, Пашук Павло, Леско Марія Луїзія, Леско Юрій М., Леско Патрісія А., Воргач Роналд, Ванцо Володимир, Колдів Іван П.
В. 2. Гардин Павло, Стухляк Ярослав, Стухляк Емілія, Мачевський Микола, Гинювський Станіслав В., Грібова Катерина, Дубець Цецеля, Лукучак Дорота.
В. 7. Паламар Росел А., Гадин Люба Розалія, Фесик Іван, Давидович Данило, Давидович Борис, Давидович Іван, Давидович Боніта, Юрша Євген, Юрша Ален, Фесик Іосиф, Капітула Луїзія А., Діалік Іванна, Голдінський Іосиф А., Вак Гаврило.
В. 11. Макар Джеймс мол.
В. 16. Стюарт Беті Дж.
В. 31. Стак Анна, Подольок Іван Д.
В. 36. Терновська Алісія, Сорхотій Марія.
В. 42. Носаль Андрій М.
В. 45. Туржанський Джеймс Р.
В. 53. Ічей Ленард Р.
В. 58. Лукчин Марта.
В. 53. Річард Ленард Р.
В. 106. Куйбид Патрісія А., Куйбид Іван.
В. 125. Баран Віра М.
В. 128. Лукашів Карола А.
В. 146. Мінкоф Стела 2.
В. 147. Скульетті Олена, Соєвський Євген Іван.
В. 151. Букно Теренс Р., Букно Реймонд М.
В. 161. Шпак Джейн.
В. 164. Роль Стефан мол.
В. 180. Сташків Володимир С.
В. 201. Дурин Тома.
В. 204. Томік Василь, Федун Іван М., Якович Євген К. 2.
В. 215. Гейте Григорій.
В. 230. Смерська Марія А., Тіме Володимир Дж.
В. 242. Чисар Марія А., Вінський Олександр, Торник Давид Дж., Шпирік Вілла, Прач Іосиф, Прач Адам, Прач Ілія, Мичак Олена, Делука Чарльс, Вардиган Іван, Вардиган Михайло.
В. 251. Еліс Роберт, Еліс Річард, Еліс Лорета, Еліс Джеймс, Бучин Річард Дж.
В. 262. Колбаш Михайло Джейн.
В. 265. Дронюк Мірослав, Борельський Алія.
В. 280. Запотоцький Ален.
В. 301. Цироніс Гелія Дж.
В. 304. Олір Річард, Олір Михайло.
В. 305. Пушкар Іван М.
В. 325. Заплатний Ігор П., Яшин Григорій П.
В. 329. Чепельська Дорота, Тичча Франко А., Чепельський Михайло, Тичча Арліна Дж., Тичча Роберт Дж., Гавриляк Павло, Гавриляк Дмитро, Гавриляк Іван, Яческо Іван П., Гавриляк Франко, Лестик Карола А., Лестик Теодор А., Лончена Володимир, Лончена Ірина.
В. 330. Стасішин Оксана.
В. 335. Штеїнська Катерина А.
В. 341. Загалюк Володимир, Бучинська Оріс 2, Ланцюк Роман Б.
В. 353. Аїчерт Геріа І. мол.
В. 357. Яблонська Катерина, Яблонський Іосиф, Яблонська Олександра, Миколайський Іван, Клапко Елізавета.
В. 361. Дублянська Павло.
В. 365. Бойчук Іосиф, Чупальська Патрісія, Бойчук Михайло, Федорович Михайло.
В. 385. Кіт Віра І.
В. 386. Редер Карола А., Жидлик Джеймс Е., Калінич Марта Анна, Калінич Ненсі Л., Гузований Ненсі Л.
В. 390. Сароф Ліна.
В. 413. Гинда Михайло І.
В. 428. Заболоцький Михайло.
В. 432. Каска Ірина Г., Річард Наталія М., Ситник Джейн Алісія А., Вісочка Марія, Кравець Кенет Дж., Шурин Олена, Бенюш Джейн Р., Бенюш Олена, Кучерик Вілла Р.
В. 461. Машук Віктор, Машук Елія Л.
В. 462. Сторончук Мірослава.
В. 469. Стефанюк Віра, Росолович Анджела.

НАНОВО ПРИНЯТІ ДІТИ:

В. 94. Стопчик Прісіла.
В. 158. Шпигот Василь.
В. 274. Корандович Доросла Варвара, Корандович Роберт А., Бучинський Михайло, Бертіацій Пресперо, Бертіацій Анна Марія, Бертіацій Джамі.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ З БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:
В. 7. Сігельська Олена, Присяжна Катерина.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 71. Федів Марія.
В. 102. Кліпчак Роберт, Кліпчак Джейна, Кліпчак Михайло.
В. 105. Владика Володимир.
В. 112. Юнік Джорджіанна Джун.
ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:
В. 33. Максимюк Катерина.
В. 71. Завойська Олена Н., Завойська Іванна, Завойський Стефан мол.
В. 325. Записючий Михайло, Записючий Вілла.
СУСПЕНДОВАНІ ДІТИ:
В. 17. Вархала Григорій, Вархала Зоя.
В. 20. Струтинський Микола А.
В. 94. Мельник Сендра М., Мельник Грегорій М., Андерсон Арліна, Бранська Марія Л., Бранська Шіріла А.
В. 112. Гаушук Роналд Джеймс, Гаушук Річард А., Гаушук Діанна Е., Гаушук Євген Е., Процько Євген, Процько Стефан.
В. 134. Дазен Юлія А.
В. 233. Бобік Джейн.
В. 252. Ньюмська Анита, Немінська Арліна, Немінська Аннетта М., Немінська Амея.
В. 274. Ониско Іван.
В. 277. Стефанія Марія А., Туринська Анна.
В. 291. Коваль Дорота.
В. 292. Мельник Володимир.
В. 319. Колотило Іван, Колотило Варвара.
В. 321. Цюк Олена.
В. 361. Мірчук Наталія 4.
В. 429. Подольок Теодор, Подольок Параска, Подольок Стефан.
В. 445. Капіт Ярослав І., Капіт Володимир.
В. 464. Блок Іван.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:
В. 102. Юнік Джорджіанна.
В. 235. Дельо Марія.
В. 358. Кліпчак Роберт, Кліпчак Іванна, Кліпчак Михайло, Бучин Варвара А., Бучин Флоренція, Федик Арліна, Юнг Беті Дж., Юнг Карола-на Р., Юнг Річард Л. Р., Юнг Роналд Л., Шаранська Марія А., Яким Марія Л., Яким Джейнета, Яким Луїзія, Яким Лорета А., Яким Вікторія, Комарек Річард С., Комарек Марія Дж., Попель Кароль Л., Попель Роналд Л., Кестранек Михайло Р., Кестранек Марія А., Кестранек Річард, Лемкович Олександра Н.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ ДО ІНШИХ КЛАС:
В. 33. Максимюк Катерина.
В. 71. Завойська Олена Н., Завойська Іванна, Завойський Стефан мол.
В. 325. Записючий Михайло, Записючий Вілла.
ДІТИ, ЩО ВІДІШЛИ ДО СТАРИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:
В. 1. Ванцо Данило, Цап Салій, Якович Люба А.
В. 7. Нова Вілла, Гадин Марта, Конрадів Іван мол.
В. 10. Праскевич Марія.
В. 17. Шур Франко.
В. 44. Любоняцька Олена, Гаушак Роман, Шелак Марія.
В. 55. Лось Антін.
В. 56. Когут Віра Л.
В. 67. Бродський Мірослав.
В. 71. Федів Марія.
В. 78. Валінська Флоренція, Вавраш Ванда.
В. 81. Семенов Олена.
В. 91. Олійник Олена.
В. 94. Духовська Олена.
В. 97. Мельничук Анна.
В. 112. Литвак Юрій.
В. 116. Кароль Галицька.
В. 120. Пузик Олена, Рефт Олена.
В. 123. Козуб Агнеса.
В. 126. Бутекоф Дорота, Кривницька Андія.
В. 127. Винничук Василь.
В. 130. Бригдлер Роман.
В. 136. Скрабур Доріанна.
В. 137. Загоройко Катерина.
В. 145. Лаврук Володимир.
В. 146. Ангел Михайло.
В. 157. Федчук Іванна.
В. 158. Шпигот Василь.
В. 161. Завіський Василь.
В. 167. Федчук Магдалена, Федчук Маргарета.
В. 173. Бойко Роман.
В. 178. Куган Олена, Байко Михайло.
В. 180. Полівка Алісія Джейна.
В. 204. Волінець Анна, Бабія Іван.
В. 206. Лісія Іван, Виспянський Стан.
В. 219. Шугала Іван.
В. 223. Кузьмиска Анна.
В. 230. Чубин Андрій, Котик Марія, Пристах Стефан Р.
В. 232. Репка Рудольф Р.
В. 235. Муляр Михайло.
В. 247. Сенчин Василь, Сенчин Олена, Махник Василь мол.
В. 265. Гозела Юлія, Самець Марія.
В. 270. Мегонич Петро, Турчинський Володимир, Барон Ксеня.
В. 280. Куцій Богдан, Куцій Магдалена.
В. 286. Шимон Стефан.
В. 292. Павшак Анджеліна, Бойко Роман.
В. 296. Собік Василь М., Гарачмак Вілла А., Беднарчук Наталія, Беднарчук Марія, Коваль Цецеля.
В. 305. Бродський Юрій Л., Гентош Іосиф.
В. 316. Олійник Евард.
В. 320. Захарчук Зоя М.
В. 329. Лестик Олена, Гавриляк Петро.
В. 334. Левішній Ярослав.
В. 335. Кухарська Анна, Петрушак Віктор, Жибак Михайло.
В. 341. Стус Анна, Стус Ілія, Кісіль Іван, Кісіль Василь, Дашук Дмитро.
В. 344. Мотика Марія.
В. 348. Шульц Олена.
В. 351. Профета Олена.
В. 357. Чарномаз Зоя, Твардів Анна, Ярська Антоніна, Скрут Семен, Чарномаз Павло, Чарномаз Марія О.
В. 361. Тихоліз Ева, Юрко Юрій, Качур Елизавета.
В. 362. Трушак Іосиф С.
В. 364. Срацька Олена.
В. 365. Чуповська Анна, Чуповський Іван.
В. 369. Олександр Петро.
В. 384. Кілик Анна Неда.
В. 386. Сич Катерина, Гауза Марія, Гузований Григорій, Сич Анна.
В. 388. Гашак Василь, Гашак Марія.
В. 413. Кромаль Петро П.
В. 414. Бафта Магдалена, Надзюга Іосифа.
В. 426. Лий Дмитро.
В. 429. Кашуба Гелія М.
В. 432. Кравц Катерина, Кравц Юлія, Недошито Діанна, Зінчук Михайло, Добко Анна, Білик Марія, Ковальчук Анастасія, Мороз Павліна, Осташевська Катерина, Осташевський Михайло.
В. 439. Андрух Василь, Ганцарюк Євген Т.
В. 458. Подхольська Люба А.
В. 462. Матковська Катерина.

УВАГА! ВЕЛИЧАВЕ ОТВОРЕННЯ УВАГА!

AMERICAN HOTEL, Inc.
під адресою
144 E. Main Street, Ilion, N. Y.
в дніх
СУБОТА, 29. ВЕРЕСНЯ І НЕДІЛЯ, 30. ВЕРЕСНЯ 1945
(SEPTEMBER 29 AND 30, 1945)
Услуга обідів в цих двох днях від 2. попол. до 12. вночі.
ГОТЕЛЬ ПІД НОВИМ ЗАРЯДОМ
Українська музика приграватиме для забав.
Влас.: пп. Анна Андрушин і Анна Потоцька.
ТІКЕТ \$3.50

ПОШУКУЄМО

356 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ” НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода”, орган Українського Народного Союзу, сядомо того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній отрим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.
Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свобода” на допомогу українським жертвам війни зложили:
144) Українсько-Американський Горожанський Клуб, Бристол, Па. \$ 100.00
Попередньо проголошено 14,350.00
Разом \$14,450.00
ХТО НАСТУПНИЙ?
Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу”, на таку адресу:
SVOBODA
P. O. BOX 346 JERSEY CITY 2, N. J.
Управа Жіночої Секції У. А. Д. К. звертається з проською до всього Українського Громадянства, щоби дали надсилати убрания й обуви для нещасливих українських жертв війни на адресу:
Unitarian Collection Warehouse
Ukrainian Relief
31 E. 35 St., New York 16, N. Y.
а листовно, з есентуальними добровільними жертвами в грошах на пересяжку, просимо звертатися на адресу:
United Ukrainian Relief
Committee, Womens Auxiliary
P. O. St. D. Box 261,
New York 3, N. Y.
Марія Близнак, секретарка.
ДИВНІ НОВИНИ
ПОЛИСМЕНИ ЗАМІСЦЬ АКУШЕРОК.
Ньюйорський департамент поліції має часто клоїти з поліційними, як це свідчить випадок, в якому брав участь патролмен Річард Барнес з поліційного участку в Бронксі. Пані Перл Розенбаум заклікала несподівано поліцію, що має родити дитину. Патролмен підняв туди автом, але не було вже часу кликати амбуланс і полісмени мусів послужити за акушера. Це вже 8 випадок

УВАГА! — УКРАЇНЦІ ДІТРОУТІ І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ ВОЄННОЇ ДОПОМОГИ (Юкрейніен Вор Реліф, Інк.)
РАЗОМ З УКРАЇНСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ В МІШІГЕНі
улаштувуть:
ВЕЛИКЕ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ
У СПРАВІ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ
В НЕДІЛЮ, 30. ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER 30, 1945)
В АВДИТОРІІ ЧЕДСІ ГАЙСКУЛ при Мартін і МкГро вул.
Початок у годині 2:30 пополудні.
Промовляти будуть: адв. Іван Панчук, голова „Юкрейніен Вор реліф” та інші місцеві українські й американські громадяни.
Українці! Від довгих років у Дітроїті не було Громадського Віча, не було між українським громадянством потрібної взаємної довіри. Повсюди час заставляє всіх нас, познайомитися з положенням, в якому знайшовся український народ та з потребою рятунку мільйонів українців в Європі, потерпілих від війни.
ІДІТЬ ВСІ НА ВІЧЕ!

Праця для жінок і мушун WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-6237—Jersey 9-0552

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Столярів, волярів досвідчених
найвища платня, приємне обслуговування.
Робота на бенці і машинах
при складських званнях.
Star Fitters
275 Livingston St., Newark, N. J.
Big. 3-4555 або Waverly 3-0313

Потрібно Відео Кліперів у шторах,
готелів і приватних домах. Стала робота і добра платня. Алюмінієві і
тих, що твоє, то і моє, до роботи не
приймаю. Голоситися до: General
Window Cleaning Service, 1784 West
Avenue, Miami Beach, Florida. Phone
5-7786. Nick Maksymowich, owner.

МУЖЧИН—ЖІНОК

Чоловіка або Жінку, стада робота.
не треба досвіду, таких, що вміють
ручно шити. Платня згідно з умовами.
Добра нагода навчитися фаху. Голоситися
денно від 9 рано до 9 вечір,
крім неділі. H. Kowderewich, 120 St.
Mark's Pl. (bet. 1 & Ave. A), N.Y.C.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАТРА ЗАПРИМУЙТЕ СВОІ ВОЄННІ БОНДИ!

НІПОНСЬКИЙ БОГ

Війна з Ніпоном витворила
була досить делікатне питання:
як умовою мира має бути
те, що Ніпон мусить безумовно
піддатися, то що тоді зро-
бити з японським цісарем
Гірогітом?

Деякі гарячі голови в Амери-
ці були за тим, щоб зго-
ри проголосити Гірогіта воєн-
ним злочинцем, так само як
Гітлера та Мусолінію, та згорі
призначити його на страчання.
Вони доказували, що Гірогіт
так само винен був за війну,
як Гітлер, або Мусоліні. І це
була правда. А все таки стра-
чення Гірогіта без суду, чи пі-
сля суду могло мати деякі на-
слідки, яких не треба було спо-
діватися по таким самим стра-
ченням Гітлера, або Мусолінію.
Чому? Бо хоч Гітлер і Мусолі-
ні були в своїх державах дик-
таторами, то всеж таки вони
були навіть в очах своїх най-
більших обожувачів тільки
людьми. Не те з Гірогітом. Для
мільйонів японців Гірогіт
було більше чим цісарем. Вони
вважали його в повній значін-
ню того слова за бога. А ви-
бити людину бога — це вибити
з під ніг саму основу їх жит-
тя і тоді не знати, які могли
бути наслідки. На всякий
выпадок, коли прийшлося від-
повідати людям в Злуче-
них Державах рішати, що ліп-
ше, то вони рішили не ризи-
кувати і затишити покореним
ніпонцям їх бога. Під тим о-
гладом ніпонці не піддалися
безумовно; вони виграли на
тім, що переможці лишили їм
їх бога.

Релігію ніпонців називають
з китайська шінтоїзмом і во-
на ґрунтується на почитанні
предків. В шінтоїзмі нема ні
святих книг, ані виразних мо-
ральних законів. Так само не-
ма в нім публичних богослуж-
ень в такій розумінню, як во-
ни бувають у західних наро-
дів. Все таки є в ніпонців і
церкви і священники, що ви-
конують різні домашні, або
родинні церемонії. Ніпонський
шінтоїзм прийняв багато з віри
буддистів і ніпонці, можна
сказати, є подвійної віри. Та
головною прикметою їх віри
є переконання, що їх цісарі,
або „мікадо“ по ніпонськи, є
не тільки божого походження,
але й є дійсними богами. Те-
перішній цісар ніпонців нази-
вається Гірогіт, але це таке
святе слово для звичайного
ніпонця, що він навіть не сміє
його вимовити. Він може ска-
зати тільки „мікадо“. Так він
називав цісаря свого батька, так
називав його самого і так бу-
де називати його наслідників.

Хоч мікадо є тимчасово в
людських тілі, то ніпонці ра-
хують його за одно з його
предками, а всі його предки
Коли ви хочете заохотити свою
дитину читати по українськи, ку-
пите її такі

ІЛЮСТРОВАНІ В КОЛЬОРАХ
КНИЖЕЧКИ
ДЛЯ ДІТЕЙ

КІТ В САПАНЦЯХ. Ціна 25 ц.
ЧЕРВОНА ШАПОЧКА, казка
для чимних діточок. Ціна 25 ц.
РОБІНСОН КРУЗО. Ціна 25 ц.
Всі три книжечки разом за 50 ц.
Замовлення з належністю сла-
ти до:

„SVOBODA“
P. O. BOX 346,
JERSEY CITY 3, N. J.
З Канади треба платити тільки
американською валютою.

від початку світа були богами.
Ніпонець не скупий і для себе:
своїх предків він так вважає
за богів, тільки за менших.

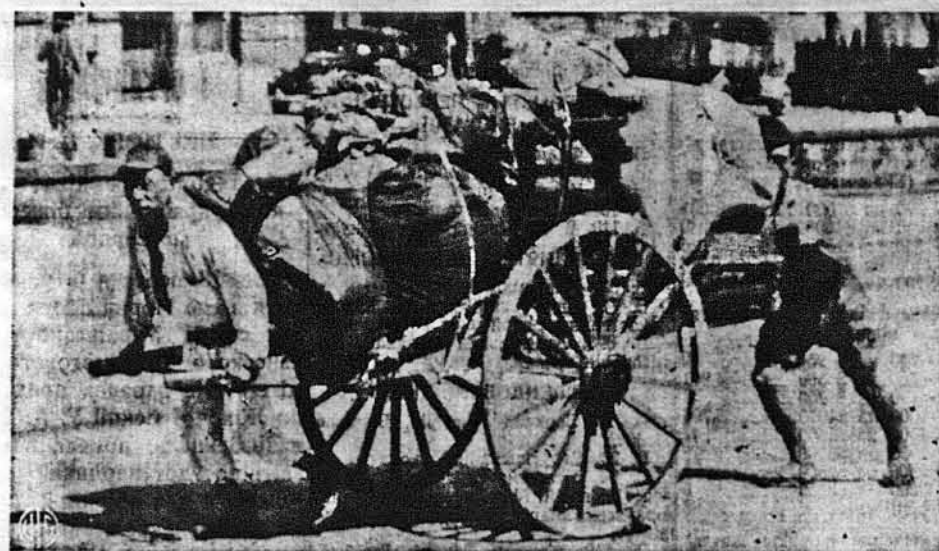
В XVII столітті один ніпон-
ський вчений виступив з до-
казами, що пануюча родина
Ніпону походила від Тай Фе,
князя китайської провінції Ю.
Проти цього один ніпонський
князь поставив іншу історію
Ніпону, яку 100 літ пізніше до-
проваджено до 240 томів. Для
цеї історії використано старі
шінтоїстичні легенди, деякі д-
уже брудні і нелюбогідні, одна-
к ними виведено історію паную-
чої ніпонської родини від
самого початку світа. Згідно з
цею „історією“, Ізанагі й Іза-
намі (первісні „він“ і „вона“) ст-
ворили Ніпон, поклотивши
первісну грязь своєю діяман-
товою списою. Відтак вони на-
плодили велике число божищ,
між ними богино сонця Ама-
терасу-омінікамі. Оця богиня
з своїм братом — взялися до
плодження нових богів і між
іншим виплодила Нінігі-міко-
то, а цей став батьком першо-
го „мікадо“ Ніпону під іменем
Дзіму Тенно. Гірогіт є вже
124-тим „мікадом“.

Легенди про бже похо-
дження „мікадо“ могли круж-
ляти сотні літ, однак як ча-
стину національної релігії за-
проваджено їх аж в 1867 р.
Від тоді закон вимагає, аби в
ці легенди вірити, і міністер-
ство освіти дістало обов'язок
захистити шінто, як релігію.
Нагляд над пошануванням
шінто має й міністерство вну-
трішніх справ, що має в своїх
руках поліцію.

Як перший священник шінто,
„мікадо“ перепроваджує цер-
емонії на 58 річних, звичайних
і надзвичайних святах. На де-
яких з них він є в подвійній
ролі: того, що молиться, і то-
го, до кого моляться. Щодня
він „проводить розмови з сво-
їми предками“, а деколи ви-
правляється до святих богино
сонця, щоб дати їй звіт про
хід подій в державі.

Хоч вірні ніпонці не часто
можуть мікада на власні очі
оглядати, є способи, щоб
держави його беззастанно в
пам'яті людей. У всіх школах,
урядових канцеляріях, при-
війську і маринарці, а навіть
в приватних домах день зачи-
нається від відання поклону
перед образом мікада, або в
напрямі його палати. Ніпонець,
що їде до Токіо, обов'язаний
підійти до брами цісарської
палати та зложити поклін в

напрямі, де цісар мав би в ту
хвилю бути. — („Український
Голос“).

ВЕРТАЮТЬ З МАЙНОМ ДО ТОКІЯ. — Як зачали американці бомбардувати японську столицю, Токію, то багато мешканців забрали що найцінніше тай вивтікали. Тепер на-
зад вертають. Ось такі образи, як цей, що перед нами, є там нині звичайним явищем.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

З ЯКОЮ НАМ ІТИ ПАРТІЄЮ?

В 1939 році була я на відчиті
одного професора психоло-
гії. Він пояснював людський
характер і порівнював учень
людей з невченими. Твердив,
що вчені люди, коли в них ли-
хий характер, є більше небес-
печними ніж невчені. Невчена
людина з добрим характером
може зробити більше добра
для людей, ніж учена із сла-
бим характером. Це для мене
осталося вказівкою, як оціню-
вати вартість людей і після
кінської праці і за це мушу бути
вдячним тому професорови пси-
хології.

Але тоді сказав цей профе-
сор ще щось такого, в що я
не повірила. Він розбирав пси-
хічне наставлення людей після
першої війни і прийшов до
висновку, що як події будуть
так далі розвиватися, то люди
за яких 50 років готові зійти
з розуму. Очевидно, що ці
слова він відніс до всього
людства.

Я не маю спромоги досі-
джувати усе людство, але з то-
го, що я завважала на наших
громадянстві, приходжу до
висновку, що не треба ждати
аж 50 літ, щоб переконалися,
що слова цього психолога
мають багато зерен правди.
От колись в наших громадян-
стві були різні партії, як:
націоналісти, соціалісти, геть-
манці, масепинці, петлюрівці,
радикали і ще може які. Тепер
уже осталося лише три партії,
котрі може ще не мають наз-
ви, але мають уже свій харак-
тер.

Отже є одна партія, що са-
мі себе називають червоними.
Вони вже втратили сумління,
втратили почуття неволі на-
віть до своїх близьких, до сво-
їх приятелів та родин. Можна
сказати, що вони вже втрати-
ли розум. Такому червоному,
то лише одно в голові, а це
ненависть до людства. Вони
лише вбивали кожного, хто
з ними не годиться, і твер-
дять, що так ширять револю-
цію. Таку революцію, що веде

напрямі, де цісар мав би в ту
хвилю бути. — („Український
Голос“).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

до вбивання людей, вони на-
зивають своєю політикою.

Друга партія це такі, що ще
не цілком зійшли з розуму. Я
називу їх чорними, бо їм усе
чорно в голові. Вони не віря-
ть у якісь чисті ідеали, все торо-
чать про обман, а самі йдуть
лише там, де можуть щось
скористати, чи то фінансово,
чи на амбіції.

А ще й третя партія, тобто
таких, котрі розуму не втрати-
ли. Вони бажать ще добра
для людей, хочуть облекшити
недолі наших земляків, пла-
чучи, читають листи про їхні
терпіння. Такі люди хотіли
миру на світі, але не можуть
найти дороги, як завести мир.
Просто тому, що не вміють
злучити своїх сил. Я боюся,
що навіть на таких можуть
сповнитися слова професора
психології.

Бо от візьмімо таке порів-
няння: Перед нами стоїть вели-
кий, густий ліс. Там найшлися
наші брати й сестри, до яких
вже зближаються дикі звірі,
щоб і роздерти. Не маючи
жодної зброї для оборони, во-
ни кличуть до нас: „Рятуйте!“
Ми стоїмо під лісом, бачимо
хуже положення, чуємо розпу-
ливий крик, але не рухаємося
на поміч, бо ще й торгуємося:
може то хтось нам прорубав
дорогу в лісі, щоб то ми не
попрапалися та не поранилися
попри корчі та гущавник!

Дорогі члени й членкині на-
шої третьої партії: Наших ран
з можливого подрапання не
можемо порівнувати з отим
страхом, який переживають
наші рідні в Європі. Поставмо
себе на їх місці й подумаймо,
як би то ми почувалися, коли
би були в їхнім положенні?
Як є в нас сумління, і не жа-
луймо того доларя і не стра-
хаймося, що він пропаде. А як
хто нас лякає, то перше бере-
конаймося, до якої то партії
належить ця людина, що нас
страшить, а тоді буде вам яс-
но, чому вона вам так гово-
рить. Може це ті, що вже з
розуму зійшли, може то такі,
що самі щось хочуть для себе
користати, або хоч не випу-
стити свого доларя з рук. З та-
кими нема що рахуватися, бо

ще самі можемо розум втра-
тити.

Щоби в тамті партії не по-
пасти, треба нам свій розум
зберігати, перестати бути бо-
гузами, не бути лінніми, а
стати бадьоро до праці, бо
праця це життя. На скільки
можна, треба нашу „партію“
зміцнити, бо світ не рахується
зо слабими, а з сильними. Чим
більше нас таких буде, що
йдемо до акції, тим більша в
нас сила і тим певніша пере-
мога в дорозі до великої цілі.
Ратуймося таки сьогодні, бо
завтра може бути запізно. Як
виратуюмо себе від небезпеки
людей з першої або хоч би й
другої партії, то врятуємо і на-
ших рідних закордон.

Анна Настюк,
Ньюарк, Н. Дж.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КУПІТЬ ІЛІ ПОТРІБНІ КНИЖКИ

Не досить післяти дитину до школи. Треба їй
ще дати книжки, без котрих вона не може навчитися
читати, а потім книжки, щоб заохотити її читати.

Ось Вам вибір таких книжок для дітей:

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 50 ц.
ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанки для 2. класу) М.
Матвійчука 55 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для 4. класу)
М. Матвійчука 75 ц.
ШКІЛЬНІ СПІВАНІК у двох частих. Зладив
Ф. Колесса 75 ц.
ПОЧАТКОВА ГЕОГРАФІЯ, написав Степан Руд-
ницький для народних шкіл 60 ц.
МАТЕМАТИКА, Ів. Андрушенка, практичні пора-
ди з арифметики та геометрії, опр. 50 ц.
ПРИГОДИ РОМКА БОМКА, Я. Вільшенка. Веселі
вірші з малюнками для добрих дітей. 30 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевича 15 ц.
МАЛИЙ КАТЕХІЗМ християнсько-католицької
релігії. Уложив о. Іван Рудович 35 ц.
ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в
біблійних оповіданнях для дітей. о. С. Бі-
ленький 50 ц.

ДЛЯ УЧИТЕЛІВ:
МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання пер-
ших початків українського письма. Зладив
М. Матвійчук 75 ц.

Замовлення слати:

„SVOBODA“
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК:
МИКОЛА МУРАШКО,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ ГЕРМАН,
43 W. North St., Wilkes-Barre, Pa.
ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕВИЧ,
230 E. Agnew Ave., Pittsburgh 10, Pa.
ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛИЧИН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДЯН,
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПІТУЛА,
33 S. Hancock St., McAdoo, Pa.
Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН,
1134 Alwood Rd., Philadelphia, Pa.
Д-р АМВРОСІЙ Т. КІБЗЕЛ,
11903 Jos. Campau Ave., Detroit, Mich.
РОМАН СМУК,
1515 Estes Ave., Chicago, Ill.
СТЕПАН КУРОПАСЬ,
2930 N. Montclair St., Chicago, Ill.
ГОЛОВНІ РАДНІ:
ПАВЛО ДУДА,
Box 777, Woodstock, Ont., Canada
СТЕФАН СЛОБОДЯН,
4323 N. 16th St., Philadelphia, Pa.
ІВАН РОМАНІШИН,
711 Grove St., Irvington, N. J.
ТАРАС ШПІКУЛА,
5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill.
ВОЛОДИМИР ДІДІК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.
ГЕНОВЕФА ЗЕІКО,
1369 Brown St., Akron, O.
МИКОЛА ДАВІСКИЕВ,
41 Rosewood St., Mattapan, Mass.
ЕВГЕН ЛЯХОВИЧ,
47 W. Maple Drive,
New Hyde Park, L. I., N. Y.
АНТІН ШУМЕРКО,
25-50 30 Road, Long Island City, N. Y.
ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Riveredge St., Cleveland, Ohio
ЮЛІЯ БАВОЛІК,
76 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa.

Головна канцелярія У. Н. Союзу зна-
ходиться у власнім домі під числом
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Почтова адреса У. Н. Союзу:
P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J.
Telephone: BERgen 4-1016.

НОВИЙ СЕКРЕТАР ВІЙНИ.
Президент Труман звільнив
дотеперішнього секретаря вій-
ни, Генрія Л. Стімсона, задля
його віку і на його просьбу, а
назначив під-секретаря війни
Роберта П. Патерсона, секре-
тарем, що був суддею та слу-
жив у ліхоті в часі першої сві-
тової війни як майор.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

З НОТАМИ
50 центів
один примірник
Замовляйте у книгарні
„SVOBODA“
83 GRAND STREET
JERSEY CITY 3, N. J.

МИРОН ЛИТВИН

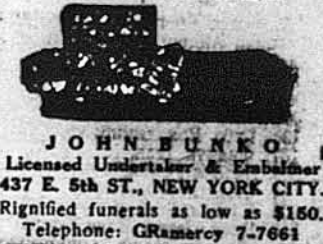
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
corner Harrison Place
IRVINGTON, N. J.
Phone: ESsex 3-0890

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо
з вашого забезпечення.
Ми улаштуємо пре-
красний ЦІЛИЙ
ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родині клієнта:
KAIN MORTUARIES, INC.
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
E. H. VREELAND, Mgr.
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone BRigelow 3-6762

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по
ціні так низькій як \$15
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Ritualized funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtrose 8-6577

ТАРЗАН, ч. 1252. Зрада теж близько.

Коли простодушна Десія
обняла Тарзана, у кімнату
ввійшла невілльниця,
Мулга.

Десія перестрашилася.
„Ох, Мулга“ — закричала во-
на. — „Ти не смієш сказати
про це татові!“ — прохала
вона. Невілльниця обіцяла.

„Ти мусиш забратися тепер,
заки ми ще знайдемо спосіб у-
течі“ — заговорила дівчина до
Тарзана.

Та міжтим зрадлива Мулга
рішила підхлбитися великому
білому панови тим, що вия-
вить йому пляни Десії.